

Bestemmelsen giver hjemmel til i visse tilfælde at beskikke en advokat for en part, der har fri proces, selv om advokater ikke er antaget ved den pågældende ret. Den svarer i det væsentlige til gældende ret og udvalgets forslag.

Til § 336 c.

Gældende bestemmelser § 332, stk. 5, 2. pkt., og § 336.

Lovudkastet § 1, nr. 7, (§ 334, stk. 2, 2. og 3. pkt., § 335, stk. 4, 2. pkt., og § 336).

Betænkningen side 40-46, 74 og 75.

Bestemmelsen omhandler den beskikkede advokats krav på salær og godtgørelse for udlæg, herunder rejseudgifter. Udgifterne hertil afholdes af statskassen, jfr. forslaget § 332, stk. 1, nr. 2 og 3.

1. Salær.

Efter *stk. 1* tilkommer der den beskikkede advokat et passende salær. Bestemmelsen svarer ganske til den gældende bestemmelse i § 336, stk. 1, og til lovudkastets § 336, stk. 1. Salæret fastsættes efter *stk. 4* af retten, jfr. nedenfor under 4.

Ifølge *stk. 5* må den beskikkede advokat ikke modtage salær ud over det beløb, der er fastsat af retten. Dette gælder dog ikke, såfremt der er truffet særlig aftale mellem parten og advokaten om vederlaget, og advokaten frafalder krav på vederlag af statskassen. Bestemmelsen svarer stort set til den gældende bestemmelse i § 336, stk. 4, og til lovudkastet § 336, stk. 4.

Udvalgets lovudkast indeholder i § 336, stk. 2, en bestemmelse, der bemyndiger justitsministeren til efter forhandling med advokatrådet at fastsætte retningslinjer for beregningen af salæret til den beskikkede advokat. Det var udvalgets opfattelse, at advokatsamfundets salærtakster burde anvendes som grundlag for beregningen af salæret, dog således, at der kunne ske nedsættelse af salæret, hvis der ved behandlingen af ansøgningen om fri proces var tilvejebragt et materiale, som i væsentlig grad indskrænkede omfanget af advokatens arbejde, jfr. nærmere betænkningen side 42-43 og det side 75 optagne udkast til bekendtgørelse om salær til advokater, der beskikkes til udførelse af borgerlige retssager. Den foreslåede bestemmelse kritiseres imidlertid i en del af de indhentede udtalelser, idet det navnlig anføres, at det er principielt uheldigt, at justitsministeren kan fastsætte retningslinjer for domstolenes salærfastsættelse. Under hensyn hertil er bestemmelsen ikke medtaget i lovforslaget. Det er dog justitsministeriets opfat-

telse, at de af udvalget skitserede retningslinjer bør danne udgangspunktet for salærfastsættelsen.

2. Godtgørelse af udlæg.

Efter *stk. 1* tilkommer der den beskikkede advokat godtgørelse for udlæg, herunder rejseudgifter, som han med føje har haft i forbindelse med hvervet. Når bortses fra reglen om rejseudgifter — der omtales nedenfor under 3 — svarer bestemmelsen fuldstændig til den gældende bestemmelse i § 336, stk. 1, og til lovudkastets § 336, stk. 1.

Efter *stk. 5* må advokaten i almindelighed ikke modtage godtgørelse ud over det beløb, der er fastsat af retten. Om denne bestemmelse henvises til bemærkningerne ovenfor under 1.

3. Godtgørelse af rejseudgifter.

Retsplejeloven indeholder kun en enkelt bestemmelse om godtgørelse af den beskikkede advokats rejseudgifter, nemlig § 332, stk. 5, 2. pkt. Efter denne bestemmelse kan der kun ydes advokaten godtgørelse for rejseudgifter i forbindelse med retshandlinger ved anden ret end den, ved hvilken hovedsagen er anlagt, såfremt retten finder det rimeligt, at advokaten har givet møde under den pågældende retshandling. Herudover er der ved cirkulæreskrivelse nr. 141 af 21. juni 1951 givet visse retningslinjer for godtgørelse af rejseudgifter. Der henvises herom til betænkningen side 44 f.

Lovudkastet indeholder også kun enkelte bestemmelser om godtgørelse af rejseudgifter, nemlig § 334, stk. 2, 2. og 3. pkt., og § 335, stk. 4, 2. pkt.

Efter justitsministeriets opfattelse bør der som hovedregel gælde samme regel for godtgørelse af rejseudgifter som for godtgørelse af andre udlæg. I *stk. 1* bestemmes det derfor, at der tilkommer den beskikkede advokat godtgørelse for udlæg, herunder rejseudgifter, som han med føje har haft i forbindelse med hvervet.

Udtrykket „rejseudgifter“ omfatter kun positive udgifter til rejse og ophold, men derimod f. eks. ikke honorar for fraværelse fra kontoret.

Rejseudgifterne refunderes kun, hvis de er afholdt „med føje“. Dette indebærer bl. a., at der — ligesom efter den gældende bestemmelse i § 332, stk. 5, 2. pkt., — kun ydes advokaten godtgørelse for rejseudgifter i forbindelse med retshandlinger ved anden ret, såfremt retten finder det rimeligt, at advokaten har givet møde under retshandlingen.

Denne ordning kritiseres af udvalget i betænkningen side 46. Udvalget foreslår i stedet, at advokaten kun med rettens tilladelse skal have krav på godtgørelse af rejseudgifter i forbindelse med rets-